

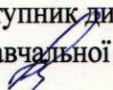
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

Відомості про виконавця

Підпис

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Олена ПУСТОВА

« 01 » 09 2023 р.

Відомості про виконавця

Голова комісії

Відомості про виконавця

Коледж економіки та права

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»

Ірпінь-2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена на основі програми навчальної дисципліни, затвердженої у 2023 р.

Розробник:

Валентина КАЛУСЕНКО

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії фінансово – економічних дисциплін, протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Валентина КАЛУСЕНКО

Завідувач навчально-методичним
кабінетом коледжу

Людмила РОМАНЕНКО

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Критерії оцінювання.....	7
Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
Зміст дисципліни «Вступ до спеціальності».....	9
Тема 1. Сутність фінансів, їх функції та роль.....	9
Тема 2. Фінансова система України.....	9
Тема3. Фінанси підприємств.....	10
Тема 4. Державні фінанси.....	11
Тема 5. Податки та податкова система.....	11
Тема 6. Бюджет та бюджетна система.....	12
Тема 7. Грошово-кредитна система.....	13
Тема 8. Фінансовий та страховий ринок.....	14
Питання для виконання рубіжної контрольної роботи.....	15
Питання до комплексної контрольної роботи.....	16
Теми доповідей.....	17
Рекомендовані джерела інформації.....	18

ПЕРЕДМОВА

Впровадження курсу «Вступ до спеціальності» є актуальним для підготовки фахового молодшого бакалавра тому, що предмет належить до числа спеціальних базових фінансових дисциплін та закладає фундамент для подальшого вивчення фінансових дисциплін. Глибоке знання студентами основ фінансової науки має вирішальне значення в умовах трансформаційних зрушень, що відбуваються в Україні у процесі становлення ринкової економіки, в умовах реформування її фінансової системи. Це викликало потребу у фахівцях - фінансистах, які ґрунтовно обізнані на конкретних формах прояву економічних законів у сфері фінансів, зокрема у процесі розподілу, а також використанні частини вартості сукупного продукту та його невід'ємної складової - національного доходу.

При цьому ставиться **мета**: вивчення сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин підсистеми економічного базису.

Завданням курсу є вивчення сутності і функцій фінансів, фінансових ресурсів та джерел їх формування, організації, функціонування та значення окремих сфер і ланок фінансової системи.

Розглядаються принципи побудови системи фінансів України, її структура та функції окремих ланок. Досліджується сутність, зміст та призначення державних фінансів та фінансів суб'єктів господарювання, податків та податкової системи, бюджету та бюджетної системи, грошово-кредитної системи, страхового та фінансового ринку. Приділяється увага вивченню напрямків державної політики у сфері фінансів.

Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачає набуття здобувачами освіти програмних компетенцій, а саме:

Загальні компетенції (ЗК):

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні

технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Очікувані результати навчання.

Результати навчання (РН):

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 7. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

Всі ці компетенції необхідні студентам як основа для подальшого вивчення фінансових дисциплін.

При викладанні дисципліни застосовуються міжпредметні зв'язки з дисциплінами: «Політична економія», «Історія України», «Економіка підприємства».

До контрольних заходів входять поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та виконання рубіжної контрольної роботи і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу дисципліни.

Під час семінарських занять застосовуються такі засоби контролю: письмове опитування, тестові завдання, а також обговорення студентами завдань індивідуальної та самостійної роботи.

Як засіб поточного контролю застосовується рубіжна контрольна робота, яка виконується письмово.

Форма підсумкового контролю – залік, який проводиться в усній формі.

Критерії оцінювання

Об'єктами контролю є діяльність студентів на семінарських заняттях, а також результати виконання студентами самостійних робіт:

- вивчення окремих тем;
- виконання індивідуальної роботи;
- написання контрольних робіт.

До контрольних заходів входять поточний та підсумковий контроль.

Рівень знань оцінюється за дванадцятибальною шкалою. Критерії оцінки знань такі:

10-12 балів - коли студент дає обґрунтовані, глибокі, теоретично правильні відповіді на поставлені запитання, демонструє знання підручників, посібників, дискусійних і проблемних питань. Та дає правильні відповіді на тестові завдання не <80%.

7 – 9 балів - коли студент володіє знанням матеріалу, але ним допущено незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильну відповідь. Та дає правильні відповіді на тестові завдання не <70 %.

4-6 балів - коли студент неправильно відповідає на одне питання, або дає на всі запитання малообґрунтовані неповні відповіді й тільки з допомогою викладача може виправити допущені помилки. Та дає правильні відповіді на тестові завдання не <50 %.

1-3 бали - коли студент дає неправильні відповіді на два - три запитання, допускається грубих помилок і не може їх виправити. Та дає правильні відповіді на тестові завдання менше 50%.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

з курсу «Вступ до спеціальності» для
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»

№	Перелік тем	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Семінарські заняття	Індивідуальні заняття	Самостійна робота студента
1.	Тема 1. Сутність фінансів, їх функції та роль.	7	2	2		3
2.	Тема 2. Фінансова система України.	7	2	2		3
3.	Тема 3. Фінанси підприємств.	7	2	2		3
4.	Тема 4. Державні фінанси.	8	2	2		4
5.	Тема 5. Податки та податкова система.	8	2	2		4
6.	Тема 6. Бюджет та бюджетна система.	7	2	2		3
7.	Тема 7. Грошово-кредитна система.	7	2	2		3
8.	Тема 8. Фінансовий та страховий ринок.	9	2	4		3
Всього з курсу		60	16	18	-	26

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ» ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ФІНАНСІВ, ЇХ ФУНКЦІЇ ТА РОЛЬ.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Історія розвитку фінансів та їх сутність.
2. Функції фінансів.
3. Характеристика фінансових відносин та їх суб'єкти.
4. Фінансові ресурси, їх склад і особливості.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Предмет науки про фінанси.
2. Основні передумови та етапи розвитку фінансів, їх зміст.
3. Зміст функцій, що виконують фінанси.
4. Місце розподільчої функції фінансів в відтворювальному процесі.
5. Фінансові відносини та їх сутність та суб'єкти.
6. Характеристика суб'єктів фінансових відносин та їх взаємодія.
7. Фінансові ресурси, джерела і особливості їх формування.
8. Розкрити взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.
9. Які категорії належать до фінансових.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Історія розвитку фінансової науки.
2. Роль фінансів в умовах розвитку ринкових відносин.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 9, 10, 12, 14, 16.

Додаткові джерела: 18.

ТЕМА 2. ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність фінансової системи.
2. Структура фінансової системи України, характеристика її сфер та ланок.
3. Органи фінансового управління та фінансові інститути.
4. Сутність фінансової кризи.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Принципи побудови фінансової системи України.
2. Сутність та значення фінансової системи в умовах становлення ринкових відносин.

3. Структура фінансової системи України.
4. Характеристика сфер та ланок фінансової системи.
5. Органи фінансового управління та фінансові інститути.
6. Сутність фінансової кризи, ознаки, причини та шляхи подолання, її вплив на економіку держави.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Склад органів та інститутів фінансової системи України, напрями їх діяльності в окремих ланках фінансової системи.
2. Принципи побудови фінансової системи України.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 9, 10, 12, 14.

Додаткові джерела: 18.

ТЕМА 3. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Економічна сутність фінансів підприємств, їх функції та принципи організації.
2. Грошові надходження підприємств.
3. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг.
4. Витрати підприємств. Види розрахунків.
5. Характеристика фінансових ресурсів суб'єктів господарювання та їх склад.
6. Характеристика фондів грошових коштів, що формуються за рахунок прибутку

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність фінансів підприємств та їх місце в структурі фінансової системи.
2. Функції та принципи організації фінансів підприємств.
3. Суть та склад фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
4. Грошові надходження підприємств.
5. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг, її визначення та розподіл.
6. Витрати підприємств. Види розрахунків.
7. Фонди грошових коштів, що формуються за рахунок прибутку.
8. Сутність приватизації в Україні, принципи, позитивні та негативні аспекти.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Оборотні кошти підприємства, їх економічна сутність та склад.

2. Основні засоби підприємства, їх сутність і склад.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 4, 7, 9, 12, 13, 14.

Додаткові джерела: 18.

ТЕМА 4. ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Призначення державних фінансів.
2. Державні доходи. Форми мобілізації фінансових ресурсів.
3. Державні видатки. Склад і напрями їх використання.
4. Структура державних фінансів.
5. Державний бюджет - головна складова державних фінансів.
6. Державний кредит. Форми і види державного кредиту.
7. Фінанси державних підприємств - основа державних фінансів.
8. Фінансова політика держави та її напрямки.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Призначення державних фінансів.
2. Державні доходи. Форми мобілізації фінансових ресурсів.
3. Державні видатки. Склад і напрями їх використання.
4. Структура державних фінансів.
5. Державний бюджет - головна складова державних фінансів.
6. Державні централізовані фонди цільового призначення і їх місце в структурі державного бюджету.
7. Державний кредит, його місце і роль в структурі державних фінансів. Форми і види кредиту. Державний борг.
8. Фінансова політика держави та її напрямки.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Державні централізовані фонди цільового призначення і їх місце в структурі державного бюджету.
2. Державний борг. Джерела погашення державного боргу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 4, 9, 10, 11, 12, 14.

Додаткові джерела: 17.

ТЕМА 5. ПОДАТКИ ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Суть та функції податків.
2. Податкова система України та податкова політика.
3. Класифікація податків

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Економічний зміст та функцій податку.
2. Характеристика податкової системи та податкової політики України.
3. Класифікація податків в Україні.
4. Загальнодержавні та місцеві податки
5. Характеристика системи прямого та непрямого оподаткування в Україні.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Загальнодержавні та місцеві податки

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 3, 12, 14, 16.
Додаткові джерела: 17, 19.

ТЕМА 6. БЮДЖЕТ ТА БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність бюджету, його функції та роль в соціально-економічному розвитку держави .
2. Сутність та структура бюджетної системи України її принципи
3. Зміст бюджетного процесу.
4. Основні показники державного бюджету. Доходи і видатки державного бюджету.
5. Дефіцит державного бюджету, причини і заходи для його усунення.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Економічна сутність бюджету та його роль в в соціально-економічному розвитку держави.
2. Функції бюджету.
3. Сутність та структура бюджетної системи України та зведеного бюджету України.
4. Сутність бюджетного процесу в Україні.
6. Класифікація доходів та видатків бюджету, її структура.
7. Сутність ти види дефіциту бюджету.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Зміст та учасники бюджетного процесу.

2. Міжбюджетні відносини

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ПРОВЕДЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ

1. Бюджет в економічній системі держави та його вплив на соціальні процеси в державі.
2. Історія бюджету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 2, 8, 9, 12, 14, 16.

Додаткові джерела: 17, 18.

ТЕМА 7. ГРОШОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність та основні елементи грошової системи.
2. Грошова маса. Грошовий обіг.
3. Національна валютна система. Національна валюта.
4. Типи грошових систем.
5. Поняття і структура кредитної системи.
6. Банківська система. Класифікація банків.
7. Функції банків. Сутність та значення банківського кредиту.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Поняття та основні елементи грошової системи.
2. Грошова маса. Грошовий обіг.
3. Національна валютна система.
4. Національна валюта. Поняття інфляції.
5. Типи грошових систем.
6. Поняття і структура кредитної системи.
7. Банківська система. Класифікація банків.
8. Основні функції НБУ.
9. Функції банків. Сутність та значення банківського кредиту.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Функції Національного банку України.
2. Поняття інфляції.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 4, 6, 12, 14, 15, 16.

Додаткові джерела: 17.

ТЕМА 8. ФІНАНСОВИЙ ТА СТРАХОВИЙ РИНОК

ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність та функції фінансового ринку.
2. Структура фінансового ринку.
3. Інструменти фінансового ринку.
4. Загальна характеристика окремих сегментів фінансового ринку.
5. Сутність та функції страхування.
6. Класифікація видів страхової діяльності.
7. Страховий ринок і його сутність та функції.

ПЛАН СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Сутність, функції та значення фінансового ринку в фінансовій системі України.
2. Структура фінансового ринку.
3. Загальна характеристика інструментів ринку цінних паперів.
4. Ринок цінних паперів як складова фінансового ринку.
5. Сутність та об'єктивна необхідність страхування. Функції страхування.
6. Класифікація форм та видів страхування в Україні.
7. Страховий ринок і його сутність та функції.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

1. Характеристика ринку цінних паперів.
2. Учасники фінансового та страхового ринків.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела: 4, 5, 12, 14, 15, 16.

Додаткові джерела: 17, 18.

**ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ
РУБІЖНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З КУРСУ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»**

1. Сутність та функції фінансів, їх основні ознаки.
2. Фінансова система України.
3. Внутрішня структура фінансової системи.
4. Організаційна структура фінансової системи.
5. Фінансові ресурси, склад і особливості централізованих і децентралізованих фондів фінансових ресурсів.
6. Фінансова криза.
7. Державні фінанси, їх склад і значення.
8. Державний бюджет, його функції.
9. Державний кредит, його функції.
10. Спеціальні цільові фонди держави.
11. Фінансова політика: значення та напрямки.
12. Сутність фінансів підприємств, їх функції.
13. Склад фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
14. Доходи і видатки підприємств.
15. Основні фонди, оборотні засоби, основні фонди, їх сутність і склад.
16. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг, її розподіл.

**ПИТАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З КУРСУ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»**

1. Сутність та функції фінансів, їх основні ознаки.
2. Фінансова система України.
3. Внутрішня структура фінансової системи.
4. Фінансові ресурси, склад і особливості централізованих і децентралізованих фондів фінансових ресурсів.
5. Фінансова криза.
6. Державні фінанси, їх склад і значення.
7. Державний кредит, його форми і функції.
8. Сутність державного боргу.
9. Спеціальні цільові фонди держави.
10. Фінансова політика: значення та напрямки.
11. Сутність фінансів підприємств, їх функції.
12. Склад фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
13. Доходи і видатки підприємств.
14. Основні фонди, оборотні засоби, їх сутність і склад.
15. Сутність податків. Функції податків.
16. Податкова система, її структура і значення.
17. Класифікація податків.
18. Загальнодержавні і місцеві податки в Україні.
19. Сутність та значення бюджету.
20. Бюджетна система України.
21. Дефіцит державного бюджету, причини і заходи для його усунення.
22. Функції та види місцевих бюджетів.
23. Бюджетний процес та етапи.
24. Дефіцит державного бюджету, його причини та заходи для ліквідації.
25. Сутність грошової системи. Типи грошових систем.
26. Поняття та структура кредитної системи.
27. Класифікація та основні функції банків.
28. Суть страхування, функції та ознаки.
29. Форми і види страхування.
30. Сутність, функції та учасники страхового ринку.
31. Сутність і функції фінансового ринку.
32. Структура фінансового ринку та активи, що обертаються.

ТЕМИ ДОПОВІДЕЙ З КУРСУ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

1. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.
2. Видатні українські фінансисти.
3. Сутність фінансової кризи та шляхи її подолання.
4. Склад і напрями діяльності органів та інститутів фінансової системи.
5. Приватизація в Україні та її значення.
6. Сутність фінансової політики та її напрями і значення.
7. Формування та використання коштів Пенсійного фонду.
8. Історія податків.
9. Становлення та розвиток податкової системи України.
10. Значення Податкового кодексу для розвитку держави.
11. Бюджет в економічній системі держави та його вплив на соціальні процеси в державі.
12. Історія бюджету.
13. Грошові реформи в Україні.
14. Спеціальні фінансово-кредитні інститути.
15. Роль страхування у фінансовій системі України.
16. Фондова біржа: історія, сутність та значення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : із змінами і допов. : станом на: 01.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення : 20.08.2023).
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI : із змінами і допов. : станом на : 24.08.2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (Дата звернення : 26.08.2021).
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : із змінами та допов. : станом на 10.08.2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Дата звернення : 20.08.2023).
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV : із змінами та допов. : станом на 27.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (Дата звернення : 20.08.2023).
5. Про страхування : Закон України від 08.11.2021 № № 1909-IX -ВР : із змінами та допов. : станом на 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення : 20.08.2023).
6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III : із змінами та допов. : станом на 29.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (Дата звернення : 20.08.2023).
7. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. для самост. вивч. дисц. 2-е вид., випр. і допов. Київ: Знання-Прес, 2006. 288 с.
8. Алексеєв І. В., Ярошевич Н. Б., Чушак- Голобородько А. М. Бюджетна система : навч. посіб. Київ : Хай-Тек Прес, 2008. 376 с.
9. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Державні фінанси : навч. посіб. К. : Атіка, 2002. 368 с.
10. Молдован О. Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ : монографія / Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2011. 377 с.

11. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підруч. / ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника». Івано-Франківськ :, 2015. 510 с.
12. Василик О. Д. Теорія фінансів : підруч. – К. : НІОС, 2003. 416. с.
13. Данілов О. Д., Паєнтко Т. В. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях : навч. посіб. Київ : КНТ, 2009. 272 с.
14. Калусенко В. В., Пілевич О. А. Вступ до спеціальності (для спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування») . 2019/ URL: <http://finance-irpen.ues.net.ua/index.php> (Дата звернення : 21.08.2021).
15. Фінанси : навч. посіб. / В. С. Загорський, О. Д. Вовчак, І. Г. Благун, І. Р. Чуй. 2-ге вид., стер. Київ : Знання, 2008. 247 с.
16. Фінанси: підручник / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М.та ін.; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко.– К.: Центручбової літератури, 2018. – 416с.

Додаткові джерела:

17. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
18. Законопроекти України. URL: <http://www.zakon.gov.ua>;
19. Державна Податкова служба. URL: www.sta.gov.ua.